

**Dil Öğretiminde Öğretici
Yeterlilikleri
ve
Pedagojik Muhakeme Becerisi**

Yazar
Mustafa Durmuş

ISBN: 978-605-2233-59-7

1. Baskı
Eylül, 2019/Ankara
100 Adet

Grafiker®
Yayınları
Yayın No: 324
Web: grafikeryayin.com

**Kapak, Sayfa Tasarımı,
Baskı ve Cilt**

Grafiker®
Grafik-Ofset Matbaacılık Reklamcılık
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
1. Cadde 1396. Sokak No: 6
06520 (Oğuzlar Mahallesi)
Balgat-ANKARA
Tel : 0 312. 284 16 39 Pbx
Faks : 0 312. 284 37 27
E-mail : grafiker@grafiker.com.tr
Web : grafiker.com.tr

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ.....	5
1. Giriş.....	7
2. Hedef Dilde Yeterlilik.....	15
3. Alan Bilgisinde Yeterlilik.....	25
4. Öğretmen Yetiştirme Programlarında Aktarılan Bilgilerde Yeterlilik.....	31
5. Genel İletişimsel Yeterlilik.....	35
6. Asgari Düzeyde Bir Araç Dil Bilme.....	37
7. Tipolojik Olarak Diller ve Dil Öğretimi.....	39
8. Kültürel İçeriklerin Belirlenmesi ve Sunumu.....	51
9. Öğreticinin Kimliği ve Bağlamsal Bilgilere Sahip Olabilme.....	75
10. Öğrenci Odaklı Öğretim.....	79
11. Dil Öğretiminde Teknoloji Uygulamalarından Etkin Yararlanabilme.....	93
12. Meslekte Uzmanlaşabilme.....	103
13. Uygulamalardan Kuramsal Bilgi Üretebilme.....	109
14. Öğretim Topluluğunun Etkin Bir Üyesi Olabilme.....	113
15. Pedagojik Muhakeme Becerisi ve Karar Verme.....	115
15.1. Öğrenci Yanlıları ve Öğretici Tutumu.....	120
15.2. Bilgi Aktarmada, Etkinlik Tasarlama ve Uygulamada Görevleri Zorluk Derecelerine Göre Aşamalandırabilme.....	132

15.3. İdeal Yaklaşım veya Yöntem.....	140
15.4. Dilbilgisinin Dil Öğretimindeki Yeri ve Sunumu.....	153
15.5. Dil Öğretimi Sürecinde Ortaya Çıkan Diller.....	164
Kaynaklar.....	177

ÖN SÖZ

Dil öğreticileri; uygulamanın merkezinde yer alıp program geliştirmeden, ders tasarımına, materyal hazırlamadan onların sınıfta kullanımına ve sınıf yönetimine, ölçme ve değerlendirmeden kuramsal bilgi üretimine kadar geniş bir üretici ve uygulayıcı rol üstlenirler. Dil öğreticilerinin bu rollerine yönelik niteliklerini ve farkındalıklarını geliştirmek, bütün yönleriyle dil öğretimi alanını geliştirmesi için temel gerekliliktir.

Öğretici eğitimlerinde, dil öğretiminin ve öğreniminin doğası, bu alanlarda üretilen bilgilerin kapsamı ve problematik yönleri üzerinde durarak alanda kuramsal bilgi üretenleri ve uygulayıcıları bu konular üzerinde düşündürmek, yaptıkları/yapacakları işle ilgili farkındalıklarını geliştirmek elinizdeki kitabın öncelikli amacıdır.

Karen E. Johnson, *Second language teacher education: a socio-cultural perspective* (2009, IX) adlı çalışmasının önsözünde, ikinci dil öğreticilerinin eğitimleriyle ilgili yaklaşımının ne olduğuna dair soru ile sıklıkla karşılaştığını, “yaklaşım” kavramının kendisinin çalışmalarındaki bağlamıyla “yalnızca yabancı/ikinci dil (L2) öğreticilerini çalışmalarına hazırlamak için öğretici eğitimcisi olarak yaptığı şeyleri değil, aynı zamanda yaptığı işi şekillendiren temel epistemolojik temelleri de kastettiğini” ifade eder. Dolayısıyla çalışmasının, yalnızca “yabancı/ikinci dil öğretici eğitiminin nasıl yapıldığına dair bir kitap olmadığını, ikinci dil öğretici eğitiminde neler yaptığımız hakkında nasıl düşüneceğimizle ilgili bir kitap olduğunu” belirtir. Bu kitap da dil öğretimi alanında çalışanlara ve çalışacak öğretici adaylarına, dilin özelde de Türkçenin nasıl öğretileceğini göstermekten çok, dil öğreticisinin neler yaptığı ve yapması

gerektiğiyle ilgili bilgilerimize dair çok y6nl6 bakıő, anlama çabası olarak değerlendirilebilir. Dil 6đretiminin ve 6đrenici profili ile 6đretme bağlamlarının deđerıőken, dinamik ve karmaőık durumları d6ő6n6ld6đ6nde 6đreticilere her durumda iőlerine yarayabilecek reçeteler sunmanın ne kadar verimsiz bir uđraőı olduğu daha iyi anlaőılacaktır.

Bu kitabın ve yazarının 6zerinde emeiği olan herkese, aileme, 6zenli çalıőma anlayıőıyla Grafiker Yayınları ekibine Őukranlarımlla...

Mustafa Durmuş
Ankara 2019